

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

01 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru
TOMA Nadejda
TIMOFTI Vladimir

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Cojocaru Tudor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, în cauza penală privindu-i pe

Ciugureanu Pavel xxxx, născut la xxx xxx xxx, originar și domiciliat în xxx xxx;

Dulgheru Eugeniu xxxx, născut la xxx xxx xxx, originar și domiciliat în xxx xxx;

Nunu Mihail xxxx, născut la xxx xxx xxx, originar și domiciliat în xxx xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.06.2012 – 04.11.2016;

Instanța de apel: 24.11.2016 – 22.03.2017;

Instanța de recurs: 16.06.2017 – 01.08.2017.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04.11.2016, Ciugureanu Pavel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Nunu Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit.b), d) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Dulgheru Eugeniu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că Ciugureanu Pavel, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, la 03.09.2011, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe str. Socoleni, mun. Chișinău, avînd scopul atacului asupra lui Verdeș Vitalie și dobîndirii bunurilor acestuia, în timp ce Verdeș Vitalie se afla la volanul automobilului de model „Peugeot 307” cu n/î xxx, iar în automobil pasageri, Ciugureanu Pavel s-a apropiat de automobil în partea din față dreaptă, întrebîndu-l dacă este liber, după care șoferul a spus că, este ocupat și a pornit automobilul, la care Ciugureanu Pavel a pătruns în automobilul acestuia în timp ce automobilul se deplasa. În acest timp a pătruns din spate - stînga Nunu Mihail, amenințîndu-l pe șoferul Verdeș Vitalie cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea acestuia manifestate prin faptul că, Nunu Mihail l-a apucat pe șofer de gît, strangulîndu-l și cerîndu-i să oprească, totodată acoperindu-i și ochii, iar Ciugureanu Pavel l-a amenințat cu un obiect ascuțit și strălucit, totodată îmbrîcîndu-l, la care faptele pasagerii, două persoane de gen feminin nestabilite de organul de urmărire penală s-au speriat și au fugit din automobil, iar în acest timp a pătruns în automobil Dulgheru Eugeniu, după care i-au cerut bani, în rezultatul cărui fapt, Verdeș Vitalie, fiind speriat și amenințat, a scos portmoneul în care se afla suma de 1 000 lei și 5 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM pentru data de 03.09.2011, constituiau 56,601ei, fiind zmulsc portmoneul din mîna lui Verdeș Vitalie de către Dulgheru Eugeniu, după care Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu au șters cu un șervet luat din automobil urmele lor criminale de pe mînerile de la ușile autmobilului din afară și interior, după care toți împreună au părăsit locul comiterii faptei infracționale, cauzîndu-i astfel părții vătămate Verdeș Vitalie o pagubă materială considerabilă în valoare totală de 1 056 lei.

Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. Procurorul a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ciugureanu Pavel să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; Nunu Mihail să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. 2 lit. b), d), f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen

de 7 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; Dulgheru Eugeniu să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivare cererii de apel, procurorul a invocat că sentința este ilegală, deoarece au fost prezentate și examinate suficiente probe pentru declararea inculpaților ca fiind vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) Cod penal incriminată de către organul de urmărire penală, iar instanța incorect a calificat acțiunile inculpaților, bazându-se pe declarațiile doar inculpaților și ignorând declarațiile părții vătămate și martorului Gorgos Mariana, iar în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că inculpații au comis infracțiunea în mod deschis în prezența părții vătămate; inculpații au atacat partea vătămată, intenționând și încercând să-i aplice lovituri cu pumnii și amenințând partea vătămată cu aplicarea unui obiect ascuțit; văzînd că victima a întreprins măsuri de a scăpa de agresori, pornind din loc automobilul, inculpații l-au atacat, aplicînd forța fizică și amenințându-l, dîndu-i de înțeles că intențiile lor sunt serioase și reale, astfel curmînd rezistența victimei; acțiunile inculpaților erau însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea victimei; amenințarea cu un obiect ascuțit efectuată asupra părții vătămate a fost dovedită incontestabil în ședință de judecată; inculpații, imediat după atacul asupra părții vătămate au sustras mijloacele bănești, părăsind locul comiterii infracțiunii; inculpații au acționat în comun acord, cu intenție directă; acțiunile persoanelor inculpate sînt în legătură causală cu consecințele survenite.

3.2. Avocatul Zaharia Sergiu acționînd în interesele inculpaților Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail, a solicitat casare sentinței și dispunerea achitării lui Ciugureanu Pavel și Nunu Mihail de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2), lit. b), d), e), f) Cod penal și art. 188 alin. (2), lit. b), d), f) Cod penal, din motiv că, fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cererii de apel declarate, apelantul a invocat că, din declarațiile inculpaților rezultă că, scopul întîlnirii lor cu partea vătămată Verdeș Vitalie a fost pentru a discuta despre situația de intimidare a lui Gorgos Mariana de către ultimul cu ceva timp în urmă și nu a existat intenția de sustragere a bunurilor lui Verdeș Vitalie, lipsind astfel latura subiectivă a infracțiunii de tîlhărie. În ședința de judecată partea vătămată a declarat că, banii i-a transmis în mod benevol și nu poate să confirme faptul că Ciugureanu Pavel l-a amenințat cu un cuțit.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017 apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței atacate, fără careva modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că în rechizitoriu, inculpatului Ciugureanu Pavel i se incriminează comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2), lit. b), d), e), f) Cod penal, adică tîlhăria, după semnele calificative atacul săvîrșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

De asemenea, în rechizitoriu inculpaților Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu li se incriminează comiterea infracțiunilor prevăzute de art.188 alin. (2), lit. b), d), f) Cod penal, adică tâlhăria, după semnele calificative atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Reieșind din materialele dosarului, instanța de apel a considerat că, prima instanță a conchis legitim și întemeiat că, în acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, adică jaful, după semnele calificative sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, de două sau mai multe persoane, prin pătrunderea în încăpere.

În acest sens, instanța de apel a constatat că, Ciugureanu Pavel, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, la 03.09.2011, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe str. Socoleni, mun. Chișinău, având scopul atacului asupra lui Verdeș Vitalie și dobândirii bunurilor acestuia, în timp ce Verdeș Vitalie se afla la volanul automobilului de model „Peugeot 307” cu n/î xxx, iar în automobil pasageri, Ciugureanu Pavel s-a apropiat de automobil în partea din față dreaptă, întrebându-l dacă este liber, după care șoferul a spus că, este ocupat și a pornit automobilul, la care Ciugureanu Pavel a pătruns în automobilul acestuia în timp ce automobilul se deplasa. În acest timp a pătruns din spate - stînga Nunu Mihail, amenințându-l pe șoferul Verdeș Vitalie cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea acestuia manifestate prin faptul că, Nunu Mihail l-a apucat pe șofer de gît, strangulându-l și cerîndu-i să oprească, totodată acoperindu-i și ochii, iar Ciugureanu Pavel l-a amenințat cu un obiect ascuțit și strălucit, totodată îmbrîcîndu-l, la care faptele pasagerii, două persoane de gen feminin nestabilite de organul de urmărire penală s-au speriat și au fugit din automobil, iar în acest timp a pătruns în automobil Dulgheru Eugeniu, după care i-au cerut bani, în rezultatul cărui fapt, Verdeș Vitalie, fiind speriat și amenințat, a scos portmoneul în care se afla suma de 1 000 lei și 5 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM pentru data de 03.09.2011, constituiau 56,60 lei, fiind zmulsc portmoneul din mîna lui Verdeș Vitalie de către Dulgheru Eugeniu, după care Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu au șters cu un șervet luat din automobil urmele lor criminale de pe mînerile de la ușile automobilului din afară și interior, după care toți împreună au părăsit locul comiterii faptei infracționale, cauzîndu-i astfel părții vătămate Verdeș Vitalie o pagubă materială considerabilă în valoare totală de 1 056 lei.

Instanța de apel a statuat că deși inculpații Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu nu și-au recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate în rechizitoriu și de comiterea cărora aceștia au fost recunoscuți vinovați de către prima instanță, vinovăția acestora în comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal se confirmă prin următoarele probe administrate de către organul de urmărire penală, cercetate de către prima instanță și verificate de către instanța de apel și anume prin: declarațiile părții vătămate Verdeș Vitalie cît și actele cauzei - procesul - verbal de sesizare despre săvîrșirea sau pregătirea pentru

săvârșirea infracțiunii (f.d.5, vol.I); - procesul - verbal de cercetare la fața locului din 03.09.2011, cu foto tabel (f.d.10-13, vol.I); - procesul - verbal de examinare a documentelor din 17.04.2012, prin care a fost examinată declarația din 06.09.2012 scrisă personal de către Gorgos Mariana (f.d.37, vol.I); - procesul - verbal de examinare a obiectului din 05.12.2011, cu foto tabel (f.d.85-86, vol.I); - ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive (f.d.87, vol.I); - procesul - verbal de examinare din 12.01.2012, în cadrul căruia au fost examinate discigrările convorbirilor telefonice reidicate de la compania SA „Moldcell” de pe nr. de telefon mobil xxxxx care aparține părții vătămate Verdeș Vitalie începînd cu 01.09.2011, pînă la executarea încheierii (f.d.49, vol.II).

Astfel, coroborînd probele nominalizate, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a conchis de a reîncadra faptele inculpatului Ciugureanu Pavel din infracțiunea prevăzută de art.188 alin. (2), lit. b), d), e), f) Cod penal în cea prevăzută de art.187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și ale inculpaților Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu din infracțiunile prevăzute de art.188 alin. (2), lit. b), d), f) Cod penal în cea prevăzută de art.187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a considerat că prima instanță a conchis corect că, în acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.b), d) Cod penal, *adică jaful*, după semnele calificative sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, de două sau mai multe persoane, prin pătrunderea în încăpere.

Instanța de apel a menționat că, în sensul dispozițiilor art.188 Cod penal, prin „atac” trebuie de înțeles acțiunile agresive ale făptuitorului, care sunt însoțite de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe. Prin violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei se are în vedere violența care s-a soldat cu vătămare medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori care, deși nu a cauzat aceste urmări, comportă la momentul aplicării sale, datorită metodei de operare, un pericol real pentru viață și sănătate. Chestiunea ce ține de prezența în acțiunile persoanei a componentei de jaf sau tâlhărie în cazurile în care sustragerea este însoțită de amenințarea aplicării violenței urmează a fi soluționată ținînd cont de toate circumstanțele cauzei: caracterul amenințării, obiectele sau arma cu care amenință infractorul, locul și timpul săvârșirii infracțiunii, numărul infractorilor etc.

Astfel, în speță, reieșind din declarațiile părții vătămate Verdeș Vitalie, rezultă că, acesta a fost atacat de către inculpați - Nunu Mihail care l-a ținut de gît, după care inculpații i-au sustras o sumă de bani. Totodată, partea vătămată nu a putut explica modul în care a fost atacat și nici dacă au fost folosite careva obiecte în calitate de arme, aceasta explicînd doar că, inculpații aveau careva obiecte în mîină, dar care nu a fost stabilite de către organul de urmărire penală.

În continuare, instanța de apel a consemnat că prima instanță a conchis corect că, la calificarea faptei incriminate inculpaților, partea acuzării nu a demonstrat întrunirea elementelor laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art.188 Cod penal și anume aplicarea violenței

periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, care se poate deduce din folosirea unor mijloace apte de a fi folosite în calitate de arme.

În acest sens, instanța de apel a relevat că, dacă din circumstanțele concrete ale cauzei rezultă că, făptuitorul care urmărește scopul sustragerii, nu intenționează să-și realizeze amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viață sau sănătate, totodată lipsind condițiile obiective favorabile înlăptuirii acestei amenințări, deși amenințarea a luat cea mai intimidantă formă posibilă, făptuitorul trebuie să răspundă nu pentru tîlhărie, ci pentru jaf. O astfel de amenințare, avînd doar un caracter imaginar, nu creează un pericol real pentru viața sau sănătatea victimei, deci nu poate fi recunoscută ca semn al tîlhăriei. Acțiunile infractorului pot fi calificate drept jaf sau tîlhărie prin indicele amenințării de aplicare a violenței doar atunci cînd o astfel de amenințare este reală pentru viața sau sănătatea victimei.

Prin urmare, în speță, organul de urmărire penală nu a stabilit existența actului de tîlhărie or, nu s-a stabilit aplicarea violenței periculoase pentru viață în privința părții vătămate, provocarea leziunilor în urma acțiunilor inculpaților și nici a unor obiecte ce ar fi fost folosite în calitate de arme la săvîrșirea actului de tîlhărie.

În acest context, instanța de apel a reținut că reieșind din declarațiile inculpaților, rezultă că, aceștia au avut intenția de a clarifica situația neplăcută ce s-a petrecut între Gorgos Mariana și partea vătămată Verdeș Vitalie. În afară de aceasta, banii au fost restituiți și partea vătămată nu are careva pretenții față de inculpați. În speță, unica acțiune a inculpaților a fost de imobilizare a lui Verdeș Vitalie și de sustragere a unei sume de bani fără aplicarea violenței asupra acestuia or, reieșind din declarațiile acestuia, rezultă că, fiind în automobil, a fost atacat de cîteva persoane necunoscute și prin ce s-a manifestat atacul nu a putut explica și ca urmare i-au sustras o sumă de bani, după care au plecat.

Astfel, instanța de apel a statuat că instanța de fond legitim și întemeiat a conchis că, toate probele în ansamblu demonstrează incontestabil că, acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu urmează a fi încadrate juridic în prevederile art.187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, fapta lor constituie infracțiunea de jaf și inculpații urmează să poarte răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal.

De asemenea, instanța a conchis că în privința inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu măsura de pedeapsă a fost aplicată legal și corect de către instanța de fond, care nu contravine legii, ținînd cont de prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal, precum și de gravitatea faptei penale, care se atribuie la categoria celor grave, motivul săvîrșirii infracțiunii și persoana inculpaților, acordându-le acestora șansa de a se corecta în sensul respectării legii.

La fel, a fost respinse ca neîntemeiate argumentele invocate de către partea apărării invocate în cererea de apel referitor la necesitatea achitării inculpaților, deoarece conform prevederile art.389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în

condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Mai mult, în speță, reieșind din probele administrate și apreciate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, rezultă cert că, Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, au săvârșit infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit.b), d) Cod penal în modul indicat mai sus.

Totodată, instanța de apel a respins ca neîntemeiate și declarative argumentele precum că, învinuirea adusă inculpaților este formală și că, nu este bazată pe probe obiective, dar numai pe presupuneri or, instanța de apel constată că, actul de învinuire este întemeiat și legal, acesta fiind verificat din punct de vedere al condițiilor de fond și de formă.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, audierea participanților la proces în ședința de judecată s-a desfășurat conform rigorilor procesuale, nefiind invocate careva încălcări în desfășurarea procesului penal, participanții la proces având posibilitatea să adreseze întrebări și obiecții, care însă, reieșind din materialele dosarului, nu au fost înaintate.

Prin urmare, instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele părții acuzării, precum că, prima instanță a conchis eronat de a recalifica acțiunile inculpaților, Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, or, supra s-a stabilit cu certitudine că, în acțiunile inculpaților sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel procurorul a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Recurentul susține că instanța de apel a admis erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dat fiind că nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

De asemenea, instanța de apel nu a îndeplinit cu strictețe prevederile legii, precum și explicațiile Plenului Curții Supreme de Justiție date la pct. 14) al Hotărârii nr.22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordin de apel”, din sensul cărora rezultă că nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Procurorul susține că, instanța de apel la adoptarea soluției, s-a bazat doar pe declarațiile inculpaților, care atît la urmărirea penală cît și în cadrul ședinței de judecată nu au recunoscut vina, declarații care urmează a fi apreciate critic, necolaborînd cu celelalte probe prezentate de partea acuzării, fiind date cu scop de apărare și eschivare de larăspunderea penală.

Recurentul susține că instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare, nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc incontestabil vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate de organul de urmărire penală, și anume: declarațiile părții vătămate Verdeș Vitalie date la etapa urmăririi penale și în ședința de judecată a primei instanțe și susținute în ședința instanței de apel, conform cărora, pe inculpații

Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu nu i-a cunoscut pînă la cazul dat. Nu-și amintește în amănunte ce s-a întîmplat. În luna septembrie 2011 se afla pe str. Socoleni la volanul automobilului de model Peugeot și în mașină au pătruns trei persoane necunoscute, care l-au atacat. Nu cunoaște cu ce intenție a fost atacat. Aceștia au luat suma de aproximativ 1000 lei și au fugit. Ulterior, s-a adresat la organele de poliție. Nu-și amintește în ce mod l-au atacat și cu ce l-au atacat. Aveau careva obiecte dar nu ține minte ce anume. Nunu l-a ținut de gît, iar lovituri nu i-au fost aplicate. Nu ține minte unde sa afla Gorgos Mariana și dacă aceasta s-a aflat și ea în automobil în timp ce el a fost atacat (f.d. 7-8, vol.I, f.d. 1, 174, 208, vol.II); - procesul - verbal de sesizare despre săvîrșirea sau pregătirea pentru săvîrșirea infracțiunii (f.d.5, vol.I); - procesul - verbal de cercetare la fața locului din 03.09.2011, cu foto tabel (f.d.10-13, vol.I); - procesul - verbal de examinare a documentelor din 17.04.2012, prin care a fost examinată declarația din 06.09.2012 scrisă personal de către Gorgos Mariana (f.d.37, vol.I); - procesul - verbal de examinare a obiectului din 05.12.2011, cu foto tabel (f.d.85-86, vol.I); - ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive (f.d.87, vol.I); - procesul - verbal de examinare din 12.01.2012, în cadrul căruia au fost examinate discigrările convorbirilor telefonice reidicate de la compania SA „Moldcell” de pe nr. de telefon mobil xxxx care aparține părții vătămate Verdeș Vitalie începînd cu 01.09.2011, pînă la executarea încheierii (f.d.49, vol.II).

Procurorul susține că, a prezentat instanței suficiente probe, care dovedesc vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate de organul de urmărire penală, iar instanța incorect a recalificat acțiunile acestora, bazîndu-se pe declarațiile doar inculpaților și ignorînd declarațiile părții vătămate și martorului Gorgos Mariana, iar în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că inculpații au comis infracțiunea în mod deschis în prezența părții vătămate; inculpații au atacat partea vătămată, intenționînd și încercînd să-i aplice lovituri cu pumnii și amenințînd partea vătămată cu aplicarea unui obiect ascuțit; văzînd că victima a întreprins măsuri de a scăpa de agresori, pornind din loc automobilul, inculpații l-au atacat, aplicînd forța fizică și amenințându-l, dîndu-i de înțeles că intențiile lor sunt serioase și reale, astfel curmînd rezistența victimei; acțiunile inculpaților erau însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea victimei; amenințarea cu un obiect ascuțit efectuată asupra părții vătămate a fost dovedită incontestabil în ședință de judecată; inculpații, imediat după atacul asupra părții vătămate au sustras mijloacele bănești, părăsind locul comiterii infracțiunii; inculpații au acționat în comun acord, cu intenție directă; acțiunile persoanelor inculpate sînt în legătură cauzală cu consecințele survenite.

La caz, în opinia procurorului vina inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate pe deplin a fost dovedită de toate probele aduse în instanța de judecată.

Deci, instanța de apel a emis hotărîrea fără cercetarea întemeiată, obiectivă și multe-aspectuală a tuturor probelor și circumstanțelor comiterii infracțiunii.

7. Judecînd recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, la judecarea apelului, instanța de apel, are obligația de a verifica hotărârea atacată din punct de vedere al temeiniciei și legalității acesteia, având în vedere circumstanțele faptice ale cauzei bazate pe probele examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și, în dependență de aceste date, să aprecieze legalitatea concluziilor de vinovăție ori nevinovăție al soluției primei instanțe, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul conchide că, la examinarea cauzei, instanța de apel nu a îndeplinit aceste stricte prevederi ale legii, din sensul cărora rezultă că, nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel în latura aprecierii juridice a faptei constatate de care au fost recunoscuți vinovați și condamnați Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, corectitudinea calificării acțiunilor incriminate și stabilirii pedepsei.

Drept temei pentru declararea recursului, recurentul a indicat prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs menționează că aceste temeiuri pentru declararea recursului ordinar și-au găsit confirmarea în speța data, deoarece instanța de apel nu a respectat prevederile sus-menționate și, în special, în latura aprecierii juridice a faptei imputate inculpaților Ciugureanu Pavel în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal.

Analizând decizia atacată, prin prisma criticilor formulate de acuzatorul de stat, Colegiul penal lărgit a constatat, că potrivit ordonanței de punere sub învinuire, și rechizitoriului inculpatul Ciugureanu Pavel a fost pus sub învinuire în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal – tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșită de trei persoane, prin pătrundere în încăpere, cu aplicarea unui obiect folosit în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, iar inculpații Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu au fost puși sub învinuire în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal –

tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșită de trei persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, deoarece inculpatul Ciugureanu Pavel a comis atacul aplicând alte obiecte folosite în calitate de armă și anume, un obiect ascuțit și strălucit, folosit pentru amenințarea părții vătămate.

Tot aici, Colegiul penal menționează că pentru delimitarea calificării faptei de la art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) la art. 187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, are loc în baza formei de violență aplicată de către făptuitor, periculoasă sau nepericuloasă pentru viață și sănătatea persoanei.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs menționează că prima instanță și instanța de apel constatând fapta din rechizitoriu menționând în partea descriptivă precum că inculpații l-au amenințat pe șoferul Verdeș Vitalie cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătatea acestuia, adică reîncadrând acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu din 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) la 187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, nu au constatat fapta, care ar corespunde art. 187 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Prin urmare instanța de apel menținând acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu în baza art. 187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, punând la bază aceleași probe apreciate de instanța de fond, în special declarațiile părții vătămate verificate în cadrul ședinței instanței de apel a conchis că nu s-a confirmat învinuirea înaintată lui Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu în săvârșirea infracțiunii de tâlhărie, nefiind stabilit faptul că inculpatul Ciugureanu Pavel s-a înarmat cu un obiect ascuțit și strălucit și la folosit pentru amenințarea părții vătămate Verdeș Vitalie.

La fel, Colegiul penal reține că, potrivit art.14 alin.(1), 15, 113 alin.(1) Cod penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală. Gradul prejudiciabil al infracțiunii se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

De asemenea, Colegiul menționează că anume prin descrierea faptei considerate a fi dovedită, se cere ca modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii să coroboreze cu concluzia privind încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, chestiuni ce urmau a fi soluționate de instanță conform art.385 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, reieșind din limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

În ceea ce privește aspectul de ilegalitate invocat de procuror, privind greșita încadrare a acțiunilor inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, Colegiul lărgit constată, că prin atac se înțelege acțiunea agresivă a făptuitorului, surpinzătoare pentru victimă,

care este însoțită de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.

Astfel, prin „*violență periculoasă pentru viața sau sănătatea victimei*” se are în vedere violența soldată cu vătămarea ușoară ori medie a integrității corporale sau a sănătății, ori care, deși nu a cauzat asemenea urmări, comportă la momentul aplicării sale, datorită metodei de operare, un pericol real pentru viața sau sănătatea victimei.

Chestiunea despre prezența în acțiunile persoanei a infracțiunii de jaf, tâlhărie sau șantaj în cazurile în care sustragerea este însoțită de amenințarea aplicării violenței urmează a fi soluționată, ținând cont de toate circumstanțele cauzei: caracterul amenințării, *obiectele sau arma cu care amenința infractorul, locul și timpul săvârșirii infracțiunii etc.*

La calificarea acțiunilor făptuitorului în baza art. 188 alin.(2) lit.e) Cod penal, instanțele judecătorești urmează, în conformitate cu art. 129 alin.(1) Cod penal coroborat cu prevederile Legii cu privire la arme, să stabilească dacă obiectul, aplicat în cadrul atacului, reprezintă sau nu o armă.

Prin urmare, instanța menționează, că sub „alte obiecte folosite în calitate de armă” se explică obiectele cu care victimei i s-au cauzat, sau putea să i se cauzeze vătămări periculoase pentru viața ori sănătatea (cuțite, inclusiv de bucătărie, topoare, etc.).

În asemenea condiții, Colegiul lărgit atestă faptul că instanța de apel pripit a reținut în acțiunile inculpaților Ciugureanu Pavel, Nunu Mihail și Dulgheru Eugeniu, elementele constitutive ale infracțiunii de jaf, deoarece Ciugureanu Pavel a atacat victima utilizând în scopul sustragerii bunurilor alte obiecte folosite în calitate de armă – un obiect ascuțit și strălucit, continuându-și acțiunile sale ilegale și realizându-și scopul.

Totodată, instanța de apel făcând trimitere la declarațiile date de inculpați, partea vătămată Verdiș Vitalie în prima instanță și descriindu-le în decizie, nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, fără justă apreciere, au fost lăsate declarațiile părții vătămate Verdiș Vitalie, depuse în cadrul urmăririi penale, unde acesta a declarat că „...la data 03.09.2011, în jurul orelor 04.00, staționând cu automobilul personal de model „Peugeot 307” cu n/î ST AT 349, cu care activează în calitate de taximetrist, pe str. Socoleni în automobil se aflau două domnișoare... în momentul dat sau apropiat trei persoane necunoscute de gen masculin, care m-au întrebat dacă sunt liber și eu le-am răspuns că sunt ocupat, văzând că ei insistă, am pornit automobilul, dar ei s-au urcat din mers și au început să mă agreseze cu un cuțit... menționez că persoana necunoscută care era alături de mine ținea în mână un cuțit în direcția mea...” Ulterior, în cadrul cercetării judecătorești, în instanța de fond, partea vătămată a relatat că „...Nanu a urcat pe bancheta din urmă și Ciugureanu în față. Eu le-am spus să iasă, dar Nanu, fiind în spate m-a apucat de gât și în acest moment, cele două pasagere intrând în panică au fugit. După aceasta au intrat în automobil și Gorgos M. cu inculpatul Dulgheru pe bancheta din spate. Dulgheru m-a întrebat ce bani am, la ce eu am scos din partmoneu bani și i-am dat o sumă de

bani...Mai mult de Ciugureanu am fost amenințat dar în ce mod nu-mi amintesc. Cu pumnii nu am fost lovit de inculpați, am fost doar ținut de gât ori de față de Nanu”.

Colegiul penal, reținând prevederile art.100 alin.(4) și art.101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a acestora, care poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a face trimitere ori a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții, și legătura lor cu conținutul altor probe care, în ansamblu, confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, utilitatea și veridicitatea acestora. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează această dată. Toate probele în ansamblul sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea art.101 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal constată că, prevederile legii procesual penale sus menționate nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului, deoarece, unele declarații ale participanților la proces le-a cercetat, altele nefiind reflectate în decizia sa, precum nici nu a expus esența acestora declarații și legătura lor cu conținutul altor probe, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, printre care corectitudinea încadrării faptei săvârșite de către Ciugureanu Pavel xxxx, Dulgheru Eugeniu xxxx și Nunu Mihail xxxx.

Colegiul penal conchide că, instanța de apel la judecarea cauzei nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art.414 alin.(5), 417 alin. (1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărâre neîntemeiată și nemotivată. Erorile judiciare menționate nu pot fi corectate de instanța de recurs, deoarece țin de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel.

În asemenea condiții, Colegiul penal, constatând temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de acuzatorul de stat, să aprecieze toate probele în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, să de-a o încadrare juridică corectă a faptei

comise de inculpat și ținând cont de motivele casării deciziei atacate să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Cojocaru Tudor, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, în cauză penală privindu-i pe *Ciugureanu Pavel xxxx, Dulgheru Eugeniu xxxx și Nunu Mihail xxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 30 august 2017.

Președinte

URSACHE Petru

Judecători

NICOLAEV Ghenadie

MORARU Petru

TOMA Nadejda

TIMOFTI Vladimir